Dr. Babasaheb Ambedkar Open University
Term End Examination January-2022

Course	:	**FYBA**	**Date**	:	**06/02/2022**
Subject Code	:	**SKTM/S-102**	**Time**	:	**04:00am to 06:00pm**
Subject Name	:	**Main Paper - 102 (Sanskrit - સંસ્કૃત નાટ્ય, સ્તોત્ર અને મુક્તક કાવ્યો)**	**Duration**	:	**2 Hours**
			Max. Marks	:	**50**

પ્રશ્ન:1 (અ) નીચેનામાંથી ગમે તે બેનું ભાષાંતર કરો : (06)

१. राजा - तेन हि पश्यामस्तावत् ।

विदूषकः - प्रसीदतु प्रसीदतु भवान् । वयस्यभावेन शापितोऽसि, यदि सत्यं न भणसि ।

राजा - का गतिः श्रूयताम् ।

पद्मावती बहुमता मम यद्यपि रूपशीलमाधुर्यैः ।
वासवदत्ता बद्धं न तु तावन्मे मनोहरित ॥

वासवदत्ता - (आत्मगतम्) भवतु भवतु । दत्तं वेतनस्य परिखेदस्य । अहो अज्ञातवासोऽप्यत्र बहुगुणः संपद्यते ।

चेटी - भर्तृदारिके, अदाक्षिण्यः खलु भर्ता ।

२. पद्मावती - आर्ये, वन्दे ।

तापसी - जाते, तव सदृशं भर्तारं लभस्व ।

वासवदत्ता - आर्ये वन्दे तावदहम् ।

तापसी - त्वमप्यचिरेण भर्तारं समासादय ।

वासवदत्ता - अनुगृहीतास्मि ।

काञ्चुकीयः - तदागम्यताम् । इत इतो भवति ।

३. साहित्यसंगीतकलाविहीनः साक्षात्पशुः पुच्छविषाणहीनः ।
तृणम् न खादन्नपि जीवमानस्तद् भागधेयं परमं पशूनाम् ॥

४. न चौरहार्यं न च राजहार्यं न भ्रातृभाज्यं न च भारकारि ।
व्यये कृते वर्धत एव नित्यं विद्याधनं हि सर्वधनप्रधानम् ॥

(બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે સસંદર્ભ સમજાવો. (04)

1. *यं यं पश्यसि तस्य तस्य पुरतो मा ब्रूहि दीनं वचः ।*
2. *विद्या राजसु पूजिता न तु धनं विद्याविहीनः पशुः ।*
3. *विवेकभ्रष्टानां भवति विनिपातः शतमुखः ।*
4. *सर्वस्यौषधमस्ति शास्त्रविहितं मूर्खस्य नास्त्यौषधम् ।*

પ્રશ્ન:2 *'ભાસનાટકચક્ર' ઉપર નોંધ લખો.* **(10)**

અથવા

તમને 'વાસવદત્તા' અને 'પદ્માવતી' બે માંથી કોનું પાત્ર ગમે છે ? તેનાં કારણો આપો.

પ્રશ્ન:3 *સંસ્કૃત સ્તોત્ર-કાવ્યનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ ચર્ચો.* **(10)**

અથવા

'ગંગાલહરી' નું 'સ્તોત્રકાવ્ય' તરીકે મૂલ્યાંકન કરો.

પ્રશ્ન:4 નીચેનામાંથી કોઈપણ બે વિશે ટૂંકનોંધ લખો. **(10)**

1. ***भासो हासः ।***
2. ***स्वप्नवासवदत्तम्*** *નો ચતુર્થ અંક*
3. *પંડિતરાજ જગન્નાથની કૃતિઓ*
4. *ભર્તૃહરિની શૌલી*

પ્રશ્ન:5 નીચેનામાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી, જવાબ લખો. **(10)**

1. *ભર્તૃહરિની પત્નીનું નામ શું હતું ?*
   (A) *પિંગલા* (B) *રત્નાવલિ* (C) *વસંતસેના*
2. ***गङ्गा*** *શબ્દનો પર્યાયવાચક શબ્દ કયો ?*
   (A) ***सुरधुनि*** (B) ***कालिन्दी*** (C) ***सुरारि***
3. *ભાસનાં નાટકોની સંખ્યા કેટલી ?*
   (A) *સાત* (B) *પાંચ* (C) *તેર*
4. ***चन्द्र*** *શબ્દનો સમાનાર્થી શબ્દ આપો.*
   (A) ***सुरः*** (B) ***विटप*** (C) ***कुमुदबांधवः***
5. ***'लक्ष्मीलहरी'*** *ના રચયિતા કોણ છે ?*
   (A) *ભર્તૃહરિ* (B) *કાલિદાસ* (C) *જગન્નાથ*